

Fehmi'ye Sevgilerimle..

Güney Dinç

Fehmi Çam'ı, 1970 yılında Ankara'da avukatlık yaptığı sırada Türkiye İşçi Partisi üyesi olduğu için Baro Başkanı Yekta Güngör Özden'le başının derde girdiği günlerden anımsıyorum. Aynı olaylarda Erşen Sansal ve daha başka meslektaşlarımız da, gereksiz sorunlarla karşılaşmışlardı. Burada hemen bir saplama yapma gereği duyuyorum. Günümüzde boş tenekeler gibi çok ses çıkaran gericilerin hizmetindeki sahte demokratlar, yatıp kalkıp Türkiye Solu'na teşekkür etmelidirler. Çok uzak değil, daha kırk yıl önce solcu olmak, hele bu nitelikteki bir siyasal partiye üye olmak, gerçekten “zor zanaat”tı ülkemizde. Avukatlık yapmaları bile engellenmek istiyordu. Onların özverili çabalarıdır ki, demokrasiye uzanan yolda önemli kazanımlar elde etmemizi sağlamıştır.

Eski tüfeklerin nisan ayının sonlarına doğru valizlerini hazırlayıp 1 Mayıs'tan önce zaptiyenin gelip kendilerini götürmelerini bekledikleri anlatılırdı. Birkaç gün sonra onları salıverirlermiş. Epey gülerdik bu hikayelere. TİP İzmir İl Başkanlığım sona erince, Genel Yönetim Kurulu üyeliğine seçilmiştim. 12 Mart darbesinden sonra 1 Mayıs 1971 günü evimi basan polisler beni alıp 1.5 metre yüksekliğindeki bir bodruma tıkınca, o zaman daha iyi anladım 1 Mayıs şakasının ne olduğunu. Uzun bir yolculuktu. Ankara - Mamak Cezaevi'ndeki konukluğum sırasında, Fehmi'nin kimi tutukluların avukatı olduğunu duyuyordum. Yılın son günü beni salıverdiler. İzmir Sıkıyönetim Mahkemesi'nde süren yargılamalar sonunda, TCK 146/3. maddeden, dört yıl iki ay ağır hapis cezasına mahkum edildim. Duruşmalardaki “iyi halimden” ceza 1/6 indirilmişti. Bir sendika seminerinde işçi temsilcilerine Politzer'in “Felsefe'nin Başlangıç İlkeleri'ni anlatmam, devlete karşı silahlı kalkışma sayıldı. Sonra Yargıtay aşaması. Askeri Yargıtay'daki duruşmadan sonra, kararı öğrenmesini Fehmi'den rica etmiştim. Bozma haberini ondan aldım.

Yıllar geçti, Fehmi İzmir'e geldi. TİP ikinci kez kapatıldı. Baro'ların halka dönük toplumsal yönü daha bir önem kazandı. 1976 yılı Baro Genel Kurulu'nda Yönetim Kurulu'na aday olacağım ama, bu işler tek başına yürütülmüyor. Birlikte olduğum avukatlar çok genç. Benimle birlikte bu süreçte yer alacak beş yıllık deneyimli, kafa dengi bir avukat bulamadım. Fehmi'yi anımsayınca, ikimiz, “Çağdaş Avukatlar Grubu” olduk, birlikte seçime katıldık ve kazandık. Değişim süreci böyle başladı İzmir'de. Baro Başkanımız, dostumuz Cengiz İlhan'dı. Bu, oyun bozan önemli bir olaydı. Kararlılığımızı Yönetim Kurulu

içinde de sürdürdük. Ben Başkan Yardımcısı, Fehmi Genel Sekreter adayı oldu ve kendimize verdiğimiz ikişer oyla kaldık.

Bir süre yarım bıraktığım kendi çalışmalarına dönmek istiyordum. 12 Eylül darbesi gelince, bu düşünceme genç önderlerimizden Taner Ünlü karşı çıktı. “Ortalık aydınlık iken kavganın içinde olanlar, ülkenin üzerine karanlık çöktüğünde, kendi köşelerine çekilemezler,” dedi. Taner haklıydı. Sevgili Taner’in önerisine katılıp bir kez daha baro yönetimine aday oldum. Yiğit kardeşim Taner Ünlü’yü sevgiyle anıyorum. 12 Eylül’ün hemen ardından yine birlikteyiz Fehmi’yle. Ben Baro Başkanı’yım, Fehmi Başkan yardımcısı. Sorun çok, bütün örgütler kapatılmış ve her şey yasak. Zor bir dönemde, beş yıllık yasal engeli aşan genç avukat arkadaşlarımızla birlikte iyi işler yapıldığını düşünüyorum. Bir akşam Yönetim Kurulu toplantısı başlamak üzereyken Fehmi elime bir şeyler koydu. Ne olduğunu anlamadım. Fehmi, “bunlar kafatası parçaları” dedi. Çarpılmış gibi oldum. En az dört renk saç vardı üzerlerinde. Yani en az dört cinayet. Devlet, İnciraltı yurtlarında kalan üniversite öğrencilerini yayılım ateşine tutmuştu. Kurşuna dizmişlerdi onları. Kamu düzenini korumak için! Parçaları ölenlerin arkadaşları çevreden toplamışlar. Fehmi onların savunmanıydı. Bu iğrenç olay, basında bile yeterince yer almamıştı. Demokratik Anayasa değişikliği ile 12 Eylül’ün hesabını soracaklarını söyleyenlerin ardına takılıp “yetmez ama evet” diyenlerin kulakları çınlamalı.

Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu üyeliğim, Giresun’da yapılan genel kurulda son bulacaktı. Dostlarım bilmeyebilirler ama, ben bu tür görevlere seçildikte sonra, ikinci kez aynı yere aday olmadım. Fehmi İzmir’in aday olarak tanıtıldı. Ankara delegeleri ve TBB yönetimi karşı çıktı Fehmi’ye. Eski hesapları gündeme taşıdılar. Bir değişiklik önerdiler, yine benim aday olmamı istediler. Olacak şey değildi istedikleri. Yerimizde durduk. İzmir’in adayını Fehmi Çam oldu. Çok uğraştık ama, Fehmi’yi seçtiremedik. Daha o günlerde bir şeylerin Fehmi’yi yorduğu, zorladığı görülüyordu.

Az mı rakı içip memleketi kurtardık onunla. Neden aynı dostluklar yaşanmıyor artık. Biz mi yaşlandık, insanlar mı yoruldu? Fehmi, dalgalarıyla, köpükleriyle, gülen yüzüyle, kararlı kişiliğiyle, bir sabah yeli gibi geçip gitti. Sevgiyle anıyorum onu.